ԲԱՌԱՐԱՆ

ազան—մահմեդական աղոթք, կանչ, հրավերք աղոթքի
ազապություն—կուսություն
աթրա—խումբ
աթրայով—խմբով (մարդիկ)
ալայ—չալղով-փողերով
ալավ, ալաֆ—բոց
ալիշ-վերիշ—առևտուր
ալթ—հաղթություն
ալջախ, ալչախ—ստոր
ալուկ—տունկ
ակռատ, ակրատ—նախաճաշ
ախ—ահ
ախըլել—զարթնել, զգաստանալ
ակըրտգահ—նախաճաշի ժամ
աղու—թույն
աճայիպ, աջեբ—արդյոք, զարմանալի
աճի—փոխ
ամանաԴ—ավանդ
այ մի—մի պահ
այան—հայտնի
այար, այյար—թամբ
անա—մայրիկ
անահուն—ահագին, մեծ
անգըցել—ուշանալ
անկըչկըլա, անկճկըլա—աչքալուսանք, ավետիք
անվերի—վայրի
անտավորիկ- անտավորիք—հանդամաս
ապով—պատճառով
ասըլ—իսկը
ասըռել—արգելակել, ամրացնել, դեմ անել
ասպար-ասպարով—ողջ ժողովուրդով
ասքար, ասկար—զորք
ավ—որս
ավա—վիճակ, օր, պես
ավալկու տես հավալկու
ավահի, ավայի—շինություն
ավխուշ—որս
ավճութեն—որսորդություն
ատ—ախտ
ատն—վրեժ
արախճի—տղամարդու ասեղնագործ գըլխարկ
արդըխ, արթըխ—այլևս, այնուհետև
ափելթփալ, ափըլթփալ—խարխափել, շոշափելով ման գալ
աֆքյար—ցավ, վիշտ

բաբաիգիթ, բաբաիկիթ—կտրիճ, քաջ տղամարդ
բադան—պարիսպ, պատ.
բադեավա—ձրի

բաթմիշ էնել—անհետացնել, կորցնել, խորտակել
բաժ—հասակ, բոյ
բալաք—պիսակավոր
բալե, բալի—այո, հրամմե
բալթա—կացին
բալթաճի, բալթաչի—կացին գործածող, փայտահատ
բալխըր—սահնակ, անանիվ սայլ
բալնիստան—բանալիներ
բալլըղ—ցեխ, ճահիճ
բախշիշ—նվեր, պարգև
բահս բռնել—գրազ գալ
բայրաղ—դրոշակ
բաշ խուլամներ—գլխավոր ծառաներ
բաշլել—սկսել
բաջանախ, բաջանաղ—քենակալ
բար—դեմ
բար տալ—չիտկվել, ուղղվել, դիմել
բարան, բրան—ոչխար, խոյ
բարե—գոնե
բաքլամիշ էնել—սպասել,
բեգարեդ, բետարետ—մեծամեծ
բելմազ-բիլմազ—անգետ, հիմար
բեհըսաբ—անհաշիվ
բեսլամա—աղախին, ծառա
բետ—մեծ, խոշոր
բըղոթ—կայծ, կրակ
բըլակ, բիլակ—դաստակ
բըլանդըրկի, բըլընդըրկի—արագ, անմիջապես
բըլել—քանդվել, փուլ գալ
բըծեղ—կրակ
բըռշամ—մազեր, ծամեր
բիթրմիշ—կործանված, անհետացած
բիլ—փոս
բիլազուկ—ապարանջան
բիլմեզութեն—հիմարություն, անգիտություն
բիմ էնել—պշել
բիրդան—հանկարծ, միանգամից
բղիկ—կավե փոքր աման
բոգ, բոկ—վիզ, պարանոց
բոզխանա—անառականոց
բոլամա—չատ, առատ
բոլոր—կլոր
բոնչուխ—մարգարիտ
բոճի—փոքր շուն
բրինդար—վիրավոր
բրուդ—բրուտ
բուլ—բույլ, խումբ, թուփ
բուտալա—հիմար, խելառ

գա, գահ—ժամանակ
գամ—սանձ
գայոց գահ—ժամանակ առ ժամանակ
գաշել—որոնել, հետևից ման գալ, փընտրել
գեժտանգեժ—ի վերջո, վերջապես
գելո—արդյոք
գենա—նորից, կրկին
գըճկել—կռանալ
գինդ—ականջօղ
գինին գլխուց թափել—սթափվել, ուշքի գալ
գիշհավք—գիշատիչ թռչուն
գըռթան—թուխս
գրռսել—քսել
դճել տե՛ս գըճկել
գյադա—անարգական՝ տղա
գյամ տե՛ս գամ
գյամի—նավ
գյավդով—մարմնեղ
գյուլաշ—մենամարտ, կոխ
գոլ—լիճ
գոմփ—բռունցք
գողտվտիկ—ծածուկ
գործելի—ածուխ
գռփել—հավաքել
գռել—շտապով հավաքել, թաղել

դադկ ու դադում—վաստակ
դալալ—մունետիկ
դախա, դախե—վայրկյան, րոպե, ժամանակ
դախանալ—մեծանալ, ծերանալ
դամլա—կանացի վերնազգեստ
դամրչի—երկաթագործ
գայր—թռչուն
դասմալ—թաշկինակ, սփռոց
գավաթ—խնամախոս, հյուր
դավի—վեճ, կռիվ
դավի էնել—դատ անել, վեճ վարել, վիճել
դատամահրում—ունեզուրկ

33—915

դարավուբ—ունեցվածք, կայք
դարուբար—տեղ
դարբ—զարկ, հարված
դարդակ—անզեն, դատարկ
դարկըներ—դարպասներ
դեղել—թունավորել
դեմակ—ենթադրենք
դետա—այդ տեղով
դետավեր—այդ կողմն ի վեր
դըյր տե՛ս դայր
դըրբ տե՛ս դարբ
դեա, դեե—ուղտ
դխիրել—դիզել, կուտակել
դին—կողմ
դին—հավատ, կրոն
դիր—անդամ
դիհ—կողմ
դոլ—դհոլ, թմբուկ
դոլաբ—պատի պահարան
դոլվաթ—հարստություն
դողրի—ճշմարիտ
դոսթ—մտերիմ, բարեկամ, սիրեկան
դոր—հերթ
դուա—աղոթք, օրհնանք
դուզ—հարթություն
դոշումիշ (էղնել)—գլխի ընկնել, մտահոգվել
դուպարա—զույգ. դույն
դուրբին—հեռադիտակ

եթմիշ—յոթանասուն
եխուն—վերշ
եղըվնեկ, եղվընեկ—աղավնի
եմակ—ուտելիք
ետի—վերջի

զադ, զատ—կերակուր
զաթան—արդեն իսկ, առանց այն էլ
զախերա-ախերա—դատարկ-մատարկ
զահար—թույն
զահմաթ—չարչարանք, նեղություն
զազել—գծել
զայ անել—ոչնչացնել
զայիր—վնաս
զանկին—զորեղ, հարուստ
զավալկուն—փորձանք, թշվառություն
զավթել—հաղթել, սանձահարել, գրավել
զատանալ—զատվել, անջատվել
զարե անել—խնդրել
զեթյաղի—ձիթապտղի ձեթ
զեհիր տե՛ս զահար
զըլամ—վիշապ օձ
զըհար տե՛ս զահար
զըզուր—ուղիղ
զըմեն—բոլորը
զըմբիլ—խոտե, հյուսված նստարան
զըվոտել—ման գալ, թափառել
զիսա—այստեղ
զ՛ահար տե՛ս զահար
զոզան—սար, ամառանոց
զոհիդ—ամուրի
զվոնել տե՛ս զըվոտել
զըրզել—փակել, կողպել
զրեխ—զրահ
զվռել—քսել

էլ—ժողովուրդ, ցեղ, օտար
էլաղասի—ցեղապետ
էմիշ—ուտելիք, սեխ
էլմա, էմլա—նորից
էձգել—գցել, անցկացնել
էնգիի դյունյա—այն աշխարհք
էշխլու, հ՚էշխլու—սիրահար
էպեր—գաղտնիք
էրեց—տերտեր
էրխիկ—փլած տուն
էսքեր—զինվոր
էփեի—ահագին, բավականին

ըզուր—ձիգ, ուղիղ
ըխթիբար, ըխտիբար—վստահություն
ըխտիյար—ծեր
ըպա—հապա
ըռազի—համաձայն
ըռաղի—օղի
ըռանկ—գույն
ըռընչբար—հողագործ
ըռատ (էնել)—ազատվել մեկից, վտարել
ըռզա—կամք
ըռեճ—հետք
ըռըզխ, ըռսըխ, ըռսխ—բախտ, վերուստ սահմանված բաժին
ըոկել—խռովել, դժկամել

ըռհաթել—հանգստանալ, համբերել, դիմանալ
ըռութ—մերկ,
ըռոտ—անինչք, մերկ
ըստ հաղ—այս անգամ
ըրճաքիպար—նախանձախնդիր

թարգիր—պատրաստություն, ծպտյալ
թարլել—գցել
թաբութ—դագաղ
թագի—չուն (որսի)
թալալ տե՛ս դալալ
թախըմ—ազգ. տոհմ
թախթ—գահ
թախրիր (էնել)—հարցուփորձել
թալաֆ (էնել)—սպանել, ոչնչացնել
թախմինով—կարծիքով
թաղսիր էնել—մեղադրել
թաճրիկ—կավե աման
թամայիհ, թամահ—ձգտում, փափագ, ակնկալություն
թամանա (էնել)—պատիվ տալ, ողջունել
թամբահ, թանբահ, թանբիհ—պատվեր, հրահանգ
թամիզ—մաքուր
թային—հասանելիք, բաժին
թայչըրիք—թարեք
թանա—առաջադրանք, առաջարկ
թանըքեսներ—յուղամաններ
թանոքե—յուղաման
թասլիմ էնել—վստահել, հանձնել
թավ—բոլորը
թավակալի—չմտածված, հանպատրաստի
թավան—առաստաղ
թավլա—գոմ
թավտիր—թափառական
թավուր—տեսակ
թարաֆ—կողմ
թարանճա—պատի մեջ պատրաստած պահարան
թարանճա, թարանչա, թարանչե—ստիճան, սանդուղք
թայալ ու թալան—էզած-չէզած
թարղի—դերձակ
թարղութեն—դերձակություն
թարիֆ էնել—պատմել, գովերգել
թարկ—վերջ

թարկ, թարք—ձիու գավակ
թարկ 'ու սալատ լինել—գնալ, հեռանալ շրջագայության
թարչ ու թալան—եղած-չեղած
թաք—մենակ, միայն
թաքելան—միայն թե
թաքիե—շինություն, պատշգամբ
թաքլիֆաթ—պայման, առաջադրանք
թաքմիշ եղան—ամբողջացան
թաքրար—կրկին
թաքրնել—կրկնել
թեբուր—փետուր
թելխռաֆ—հեռագիր
թել տալ—հաղորդել, տեղեկացնել
թեղ—դեղ
թըմել, թմել—լրանալ
թըլըմշել—թուլանալ
թըլխել—ձագ բերել
թըֆընկ, թվանք—հրացան
թիկ—դիք, ուղիղ
թիթրեն—քակոր
թոշ, թուշ—ուղիղ
թոռ—ուռկան
Թոսուն—կտրիճ երիտասարդ
թորկել—թողնել
թուփ—թնդանոթ, կտորի ծալվածք
թութակ—ազգրի միս
թուճար—վաճառական, առևտրական
թույ—հասակ
թուլու եմակ—սրտի ուզելու ուտելիք, տեսակ-տեսակ ուտելիք
թփոցու—ծաղկեցնի

ժարի—թույն
ժեխ—տան հատակի աղբ
ժըմանկ—զեռուն
ժըխո—արդեն
ժըզլել—զբաղվել զրույցով

իդարա, իտարա—ապրուստի միջոց, պաշար
իզին—թույլտվություն
իզմե—ստորագրություն
իթիբար—վստահություն
իթիխատ—հավատ
իլախեն—հույս
իլվա էնել—ստուգել, զրպարտել

թլղար—խոստում
թճրա էնել—գործադրել
թման—հավատ
թմզատ—օգնություն, օժանդակություն
թնս ու ճընս—մարդ-մուրդ
թնքյար էնել—պահել, ծածկել
թշխնալ—համարձակվել
թշտե—թշտահ, ախորժակ
թշքել—նայել
թսան—մարդ
թսանօղլի—մարդու որդի
թսնի ավլատ—մարդու ժառանգ
թրզատ—վարձու բանվոր
թքրամ ագաթ—պատիվ

լալ—համր
լալա—ծառա
լակլակ—արագիլ
լախա—օգուտ, շահ, գործ
լախա անել—հետաքրքրել, շահագրգռել
լազոզիկ—նիհարիկ
լանկառի—ափսե
լավա ընկնել—խնդրել
լեմել—կապել, տրորել
լեպ—բարակ վերմակ, ծածկոց
լեպ էնել—գիր անել, խաղ խաղալ
լեսան—սրիչ, հեսան
լըղմ—պայթուցիկ նյութ, ստորգետնյա անցք
լըմբել—խտկել
լըստըկել, լիստկել—մաքրել
լըփ—բուռ, ձեռի ափ
լոզ—ծայրը կեռ մեծ դանակ
լողման—բժիշկ
լողմե մը—մի պատառ
լոռտել—գցել, դեն շպրտել, նետել
լուլա—փող

խաբլամա—սնդուկ
խաբուլ, խապուլ—համաձայն
խաբուրղա—կրծոսկր, կողեր
խադըբ—պատիվ, հարգ
խադըրճի, խադըրչի—ջորեպան, ուղտապան
խազ—սազ
խազը—պայմանը
խազար ու խլյամաթ—արհավիրք, փորձանք
խազալ—այծյամ, վիթ
խազբանդ—սազարած
խազի տե՛ս ղադի
խազինա—գանձ
խազյաղի—սագի յուղ
խազնեդար—գանձապահ
խաթր տե՛ս խադըբ
խալաբալըղ—աղմուկ, իրարանցում
խալամ—գրիչ
խաթր տե՛ս խադըբ
խալան—գլխագին
խալթաղ, խալթուխ—համետ
խալղ—ժողովուրդ
խախանդ—խաղաղ, հանդարտ
խամ ու խասավաթ—անմշակ
խամ ու խուտում—ուժ, կորով
խամա—դաշույն
խամի—ընդհանրապես
խամշի—մտրակ
խայել—երազել
խայեղշի, խայըղճի—նավավար
խայիմ—ամուր
խայիլ—համաձայն
խայլա—ղավուրմա
խայլան, խայլոն—ղալյան, ծխամորճ
խան—իշխան, օթևան
խանյաթ—ափսոս
խանյաթ էնել—ափսոսալ, խնայել
խանչել—կանչել
խանշի—իշխանատեր
խաշ—փորի կաշի
խառաբա—ավեր
խառբուղ—թամբի ցցված մասը
խասապխանա—սպանդանոց
խասավաթ—հոգս, ծանր մտածմունք
խասըմե, խասմե—ի բնե
խաստ էնել—դիմել, ձգտել
խասում—բարեկամ
խավա—սուրճ
խավլ—պայման
խատա, խաթա—փորձանք
խատըրճի բաշի—ծառայողապետ
խարախոլ—պահակ
խարախուշ—հավք
խարեր—մեծ պարկ

խարճլըղ—ծախսի փող
խարտալ—հավք
խաուն—սեխ
խզար, խըդար—չափ, ինչքան
խդրաց—միասին, իրար հետ
խեյրաթլամա—աղքատանոց
խզմաթ, խըզմաթ (էնել)—ծառայել
խել—բավականաչափ, ժամանակ, ան-
վողություն
խել, խիչ—մոտ, կողքին
խետր տե՛ս խիդր
խեր—բարիք
խեր ու խերյաթլամա—բարիք ու բարե-
գործություն
խզինա տե՛ս խազինա
խըլայուղ, խլայուղ—ծառայող
խըլղ տե՛ս խալղ
խըլըղ, խլըղ—զգեստ, հագուստ
խըլըշչի—սրագործ, թուր պատրաստող,
զինագործ
խըլըսել—վերջանալ
խըլըսցնել—ազատել, վերջացնել
խըլխ—ուրիշ, օտար
խըմուկ—խմած, հարբած
խընավուզ—կտորի տեսակ
խըշիմ—օտար
խըս—վերջ
խըսա, խսա—խոսք, պատմություն
խըսա անել—պատմել, զրուցել
խըսել, խըսըլ, խըսիլ—խսիր
խըսըլ—թափոն
խըսմին—ի բնե
խըստու—դիտմամբ
խըրգալ—հավորիկ
խըրտալ տե՛ս խարտալ
խիդր—լիդր, չափ
խիդրաց—միասին
խիթել—խայթել
խիմիշել—ափսոսալ, խնայել
խիյանաթ—ապերախտ
խիդր—կշռաչափ
խնտանալ—ուրախանալ
խնրուն—խորունկ
խոզի—ձրանի
խոխ—մարդկային գանգ
խոխի—գանգակերի փշրանքից հղիացած
մարդ

խոնդախ—բարուր
խոռ—թերի
խոռթանակ—տղամարդու ձև
խոռդնալ—ուժեղանալ
խստու—դիտավորյալ
խսրախ—էգ ձի, մաղյան
խվաթ—ուժ, կարողություն
խուարղ, խվարղ—քրոչ տղա
խուբա—տան սրածայր գագաթ
խուգում—ուժ
խութնի—մետաքսե թանկարժեք կտոր
խուլամ—ծառա
խուշկի, խուշքի—անասունի չոր աղբ
խուռշի—խուրջին, ուսապարկ
խուրբաթ—պանդխտություն
խոոդ, խորթ—երիտասարդ, կտրիճ, ուժեղ

ծորթքել—ճչալ

կալան—պատյան
կակե—հայրիկ
կանչորեք—կանաչներ
կեիմ—տարազ, զգեստ
կեմ—խոտից հյուսված պարան
կեսավուր—կեսօրվա
կեռել—թեքել
կլլել—կուլ տալ
կըսա տե՛ս խըսա
կյադա տե՛ս գյադա
կյալո—արդյոք
կյաճկե—թուրքի, քրդի աղջիկ
կյամ տե՛ս գամ
կյամի տե՛ս գյամի
կնկնակ—կանացի
կնդել—երեսը, գլուխը սափրել
կոլ—շերտ
կոլ տե՛ս գոլ
կողել—թխել, կպցնել
կոն—վրան
կոտիկ—կավե փոքր աման
կռմել—հոգնել, քաշվել (ոտքը, ձեռքը)
կուլ—խոց
կուլապ—թաղիքե ունոց
կուլոն—կույտ, բլրակ
կուկլուկ—կապույտ հազ
կուճուրել—կուչ գալ

կուտոց—կույտ

հաղյա—նվեր
հալ ու հալալաթ—վիճակ
հալավ—զգեստ, հագուստ, երկար շապիկ
հալբաթ—գուցե
հալով—ունևոր, հարուստ
հալևոր—ծերունի
Ձախ, հաղ, հեղ—անգամ
հախ—վարձ
հակող—հոգնած, շտապ
հակյուպե, հակուբա—խուրջինի փոքր տեսակ
հաճեր տե՛ս աճայիր
հաճըթներ—գործիքներ
համամլամմիշ էնել—լողացնել
հ՛անգան—ուշ
հ՛անգըցել—ուշանալ
հանդե—ահա, ահավասիկ
հանթետակ—թևի տակ
հանք ու հանքորեք—շունչ
հայրան մնալ—ապշած, զարմացած մնալ
հաչարաթ էնել—ակնարկել
հ՛ապով—պատճառով
հ՛առեկ, հառիկ—առաստաղ
հ՛առչ—արջ
հ՛ավալքու—առաջվան, նախկին
հար, հարի, հըր—մինչև
հար քյաշ, հար քյաս—յուրաքանչյուրը, ամեն մեկը
հարսնած—հարսանքավոր
հ՛արոր—արոր
հ՛առջի—առաջի
հավար—օգնություն
հավուզ, հաուզ—ավազան
հատեն—ծանր
հեկըմներ—բժիշկներ
հեխուն (բերել)—վերջ տալ
հեղ—անգամ
հեյիֆ, հեյֆ—վրեժ
հեշար—տանջված
հեշրել, հեշրենալ—զգաստանալ, ուշքի գալ
հեչ օլմազըն—իսկ չէ
հերս—զայրույթ, բարկություն
հեվի—երկրորդ կին
հզուր, հուզուր—դեմ, ներկայություն

հըլղաթ—հարսնատեսի նվեր
հըլռաել—հրել, ձգել
հըմալ, հըմլա—այդպես
հընչի—մինչև
հըսապ—հաշիվ
հըսապ ու քըթապ—հաշիվ
հ՛իմաց—արթուն
հիվի—խնդրանք
հիվի (էնել)—խնդրել
հիտրաց—միասին
հյուքըմտար—իշխանավոր
հնչի—մինչև
հոդա—այստեղ
հոլըկ, հոլիկ—խրճիթ
հոկցած, հոկցի—այստեղից
հոխա, հոխե—կշռաչափ (400 դրամ)
հողքեր—հորեղբայր
հ՛որի—ինչու
հորթոլախ, հօրթալախ, հօրթալաղ—մեջտեղ
հոքուկ—թաղած
հոկցի—այդտեղից
հուհու—երբեք, բոլորովին
հուճուր—բաղնիքի արտաքնոց սենյակ
հունգուֆ—կարգ, հարմար
հ՛ուսա—որտեղից
հուքմ—թելադրանք, պատրաստություն
հուքմաթ—կառավարություն
հօղա—օդա, սենյակ

ձեռռեճ—ձեռքի հետք
ձի—ձեզ
ձըձում—խնոցի

ղաղի—դատավոր
ղըմըշել—խնայել, ափսոսալ
ղըլըղ տե՛ս խըլըղ
ղամիշ—եղեգ
ղայիմ տե՛ս խայիմ
ղարամաթ—կայք, ինչք
ղօրաղ տե՛ս խօրախ
ղտար տե՛ս խդար

ճագ, ճակ—զենք
ճախար—շիլ
ճակ ու սիլեն—զենք ու զրահ
ճայնկություն—մուֆացիկություն

ճանավար տե՛ս ջանավար
ճանկ—բուռ
ճավղի—սրճեփ
ճարճի տե՛ս ջարչի
ճաքել—նվերներ տալ
ճափ—ձախ
ճճկել—նվիրել
ճետկնալ—աքլորանալ
ճիտկրնալ—վիզը երկարացնել
ճըզդան—դրամապանակ
ճըլոթ—ապտակ, հարված
ճըղոր, ճղոր—ճոճ, ճլորթի, օրորոց
ճըճկոյել—դժգոհել
ճըմըլղ—ճահիճ
ճըոպել—փորձել
ճիկար—լյարդ
ճիռ—զիստ
ճղա—մի մաս, ոչխարի հոտի մի մաս
ճլոտել—ձգել
ճմուռ—յուղով ու նոր թխած հացով պատրաստած ուտելիք
ճյուղ—հոտ (ոչխարի)
ճոկան—գավազան, ձեռնափայտ
ճտել—մի աչքով սուր նայել

մադամ—երբ
մաղ—բաժին, մաս
մազաթ—աճուրդ
մալ—անասուն
մալ միրատ—տնավեր
մալ ու մուլք—հարստություն
մալ ու տոլվաթ—հարստություն
մալում է—երևում է, հայտնի է
մախլուխ—մարդ, ժողովուրդ
մաճլիս—ժողով, խորհրդակցություն, խորհրդատու
մաճիտիե, մաջիթյա—արծաթե թուրքական դրամ (100 ղուրուշ)
մաճոլ—ծանր իրեր վերցնող գործիք
մայամ—հաստատ, անպայման
մանեն—պատճառը, գաղտնիքը
մանա—հանելուկ, գաղտնի պատմություն
մաշ—հանձնվել
մաշավար—խոսակցություն
մապա—հարաբերություն
մառտալ—վահան
մասալա—պատմություն
մասրաֆ—ծախս
մատեն էրեց—տխրեց
մատնեկ—մատանի
մատուր—կույր
մարախ էնել—մաղձոտել
մարամ—իղձ, միտք, փափագ
մարդանակ—տղամարդու ձևով
մարիֆաթ—շնորհք, վարվելակերպ
մաքուք—ջուլհակի դազգահի մի մաս
մաֆե—ուղտի մեջքին դնելու սնդուկանման նստարան
մեխանա—գինետուն
մեղել—մտածել
մեկի—մենակ
մեշա—անտառ
մեվա—միրգ
մզրախ—տեգ, նիզակ
մըթալ—միտք
մըթե—հնազանդ
մըժկտալ—առաջ մղվել, երևալ
մըժուլ—զրույց
մըխ—մեխ
մըհանա, մըհանե—առիթ
մըղազա—խանութ
մըղարա—քարայր
մըզպընել—տրտմել
մնարե—մինարե
մըսաֆըր—հյուր
մըրիդ—ծառայող, ձառա
մթալ—սոդոմ-գոմոր
մթալա—միտք, խորհրդածություն
մժլելիկ—զրույցի նյութ, խոսակցություն
միս մեքի—մեն մենակ
մհոր, մոհր—կնիք
մողթեն—խաղալիք
մոհում—կռիվ
մովլաթ—ժամանակ
մոֆուլ—ժամանակ
մոտալ, մուռտալ—կեղտոտ, պիղծ
մուխյաթ (մնալ)—զգուշանալ, հսկել
մուշավարա-խորհուրդ
մուքամ—համաձայնություն
մուխքյամ—ամուր, պինդ

յազմա—գլխաշոր
յաթախ—անկողին

յալվարմիշ (էղնել)—պաղատելով խընդրել
յալվար յախա (էղնել)—պաղատել
յախուտ—կամ
յահուդի—հրեա
յամ, յան—կամ
յանա—մեծ
յանլիշ, յանղլիշությեն—սխալմունք
յապանի—վայրի
յարալի—վիրավոր
յարեսներ—ճերքեր
յափու—շենք
յոնչալըխ—մարդագետին

նա օլգուղեն—որպիսություն
նաճար—հյուսն
նասիհաթ—խրատ
նարգիվան, նարտվան—սանդուղք, աստիճան
նասիպ—բախտ
նաֆաս—շունչ
նեճիր—որս
նեճիրվան—որսորդ
նեղենալ—հոգնել
ների—առաջնորդ այծ
նը—ոչ
նըզմ—ստորգետնյա անցք, ուղի
նըզմըճի—նըզմ շինող
նիյաթ, նյաթ էնել—ուխտել, որոշել
նիհայեթ—վերջապես
նուկի—չափ

շահար—ընկնող աստղ
շահագ, շահատ—վկա, հովանավոր
շամախ—ապտակ
շայել—շահել, խնամել
շայիշ էնել—գլխի ընկնել
շավխ, շաֆխ—շողք
շարգ—պայման
շարիաթ, շարյաթ—իսլամական օրենքով դատ
շենլըկ, շընլըք—ժողովուրդ, շեն տեղ
շըլֆ—շեղբ
շհատ տե՛ս շահատ
շընոֆորի խեղգուկ—անեծք է
շղա—մառ, կոռր

շոպկել—պոկել
շոռիկ—մարդ
շոռփել—պոկել, քաղել
շուրվա—ջրալի ճաշ
շուք—հով, ստվեր
շուքըր—փառք, փառաբանում

ոզիր—վեզիր
ոլա—ասված վկա
ոլատ—երկիր
ոնտ, ոնտի—ստրուկ
որ հասըլ—վերջապես

չաթալ—երկծայրի փայտ
չաթին—դժվար
չախու—դանակ
չախըռտել—գրոշմել
չայիր—մարգագետին
չագըր, չառըր—վրան
չանթա—ուսապարկ
չարե—ճար, հնար
չարեկ, չարեք—քառորդ, նաև մանր դրամ
չարխ—անիվ
չաքմաճա, չաքմաճե—սնդուկ
չեշիտ—տեսակ, տեսք
չըբուխճի—ծխամորճ շինող
չըլգըրմիշ էնել—գժվացնել, ցնդեցնել
չըռփել—ճիպոտով խփել, քրքրել
չոլախ-չոճուխ—երեխաներ
չորպայե նախոշ—հիվանդի ապուր
չուխտ տե՛ս ջուխտ
չուրի—մինչև

պալ—ժայռ
պահյա, պայա—հետիոտն
պաճանըխ—քենակալ
պանամշե—հագուստ
պապ—հայր
պառեկ—մեջք, թիկունք
պատել—վայր ընկնել
պատըվտել—թաքցնել, պահել
պատնքել—պատռանել, գիակը սպիտակ կտորով փաթաթել
պատվերիկ, պատվիրկ, պատուերկ—պատկեր
պաքլանմիշ (էղնել)—սպառել
պերախտ—դժբախտ

պեժ—ձայն, աղմուկ
պեկ—լրիվ, կատարյալ
պիրտան—հանկարծ
պըյեզ—վես, կռիվ
պոսթնճի—բանջարաբուծ
պռուկ—ափ, եզր
պրունճ—դայլի ոտնահետք
պուտուկ—կճուճ

ջաղուքար—կախարդ, վհուկ
ջաթին տե՛ս չաթին
ջալատլիք—դահիճներ
ջաղամաթ—ժողովուրդ
ջաղցի վանդ, վանք—ջրաղացի «բոռի» դյուխը
ջանավար—գազան
ջանդակ—դիակ
ջանդարդի—հոգնած, ղլված, ձանձրացած
ջանդարմա—ժանդարմ
ջաշուշել—փնտրել, գտնել
ջառեք—նաժիշտներ
ջառիմել—տուգանել
ջաղլի, ճարճի—մունետիկ
ջավղա—սրճեփ
ջենեվեր տե՛ս ջանավար
ջըռրել, ջըռպել—փորձել
ջըրինդ, ջրինդ—ձիով խաղ
ջլեր—անկողին
ջղարա—գլանակ, ծխախոտ
ջուհար—պատասխան

ռամլեդար, ռամլետար, ռամտար—բախտագուշակ
ռանկ—գույն
ռեզիլ—խայտառակ
ռաֆատ—վահանանման տախտակ
ռեճ, ռեճք—հետք
ռնտել—հղկել
ռըշալ—ավազանի, պալատակտններ
ռըսվա—խայտառակություն, անպատվություն
ռհաթ—հանգիստ, հեշտ
ռուպ—դոշար

սադրազամ, սատրազամ—կառավարության գլխավոր պաշտոնյա
սալախ, սալըխ—լուր, տեղեկություն
սահմի գալ—օրենք գալ
սաղ—կենդանի, ամբողջ
սաղր, սաղեր—նոսր
սամավար—ինքնաեռ
սանյաթ—արհեստ
սանյաթքար—արհեստավոր
սաչբաղի—թելի տեսակ
սաչլուղ—ծամեր, ծամթել
սապապ—պատճառ
սապր—համբերություն
սապր սալամաթ—համբերությունը կյանք է
սաջե—երկաթե
սատա—անխառն, ամբողջովին
սավդա, սավտա—սեր, սիրահարություն
սավդալու—սիրահար
սարե—պալատ
սարխոշնալ—գինովանալ
սարփե—դրամագլուխ, փայաբաժին
սաքան—բաժակ
սաքու—հաշտ, շեմք
սաֆկա—փոքր հողե ջրաման
սեիս, սեյիս—ձիապան
սեր, սեյր—զբոսանք, պտույտ
սըլամաթ—ողջ, կենդանի
սըկտա, սըքթա—ցից
սըհել—նայել
սըհանք—տեսնենք
սընըխ—սնանկ
սըֆթա—նախ, սկիզբ
սթրում—հանգիստ, տեղավորում
սիլահ—զենք
սիլավորուկ—զինված
սիլով—զենքով
սինոռ—սահման
սիրտը հազ էնել—սիրել, ուզել, ցանկանալ
սող մասալի—խոսքի օրինակ
սոլ—կոշիկ
սոխախ—փողոց
սոսըրթել—խայտառակել, այլանդակել
սորա—հետո
սորանի—դաշույն
սռ, սըռ—գաղտնիք
սրա—կարգ
սրով—հերթով
սուճ, սուչ—մեղք, հանցանք

սուրաթ—դեմք, դիմանկար
սուրկուն էնել—քշել, աքսորել
սուքել, սուկել—շինել, սարքել
սևային—հող, ցամաք

վարդճի—ծաղկավաճառ
վել հասըլ—վերջապես
վերվենի—վայրի
վիժդան—ընտրություն
վինե—որից
վիսա—շարունակ

տաժի—շուն
տալալ—մունետիկ
տալդա—պատսպավայր
տալվաթ խուշի—հաջողության թռչուն
տալ[illegible]խանլի—հիմար
տախա—շափ
տախալաթ էնել—խնդրել
տակմա—թուր
տաղմա—խարան, կնիք
տամառիե—խորթ մայր
տայր—թռչուն
տանա—նախատինք
տաշըրմիշ (էղնել)—թափվել
տասմալ—թաշկինակ
տավարշուխ—տիկ, հովվի պարկ
տավաթ—հյուր, հյուրասիրություն
տավշտել—վիճել, կռվել
տելակ էնել—խնդրել
տզկել—թռչել
տըլեկի նախոշ—անտրամադիր, հիվանդ
տըլթըլթախ—ցեխոտ
տըյր. տե՛ս տայր
տըկեք—բերան
տըկուն—տնքոց
տըմտքար—ժլատ
տըրուֆ—դույն
տիլ—ցեխ
տիխիրե—դեզ
տիր—անգամ
տիրտկ—սյուն
տլե կոտիկ—կավե աման
տղեկնակ—տղայի, տղայական
տյուտյուրմիշ էղնել—մտածել
տողսանըլղ—իննսուն
տողրի—ճշմարիտ
տոնիկ—բարակ հաց

տուրարա էնել—նշան բռնել
տումել—դիմանալ

ցըխալ—սպանել
ցըվք—կտուր, թարեք
ցըփուն—խսպառ
ցուրուր—արծիվ

ուխալ—կավե փոքրիկ աման
ուղուր—կյանք
ումրր, ումըր—կյանք, արև
ումուզ—ուս
ումուդ, ումուտ—հույս, ապավեն
ուրուճեկ—խխունջ

փալ—կրակ, կայծ
փայա (էնել)—բաժանել
փայել—բաժանել
փանշարե, փանջարա—պատուհան
փարլամիշ էղավ—փայլեց
փարշմել—գամել
փարվեզ—նազանք
փ՝եճ, փեշ—ուս
փեշաշորիկ—փեշերը հավաքած
փեշկիր, փեճկիր—սրբիչ
փեշտմալ—սրբիչ
փեշքեշ—նվեր
փեշքոլ, փեշքուլ—փթիր
փերիֆանա—փերիակերպ
փեքոլ էնել—հողը ոտքով քանդել, ճանկ-
ռել
փիր—սուրբ
փինաշի—կոպիտ արհեստավոր
փըշքուլ—անասունի աղբ
փըրթել—պոկվել, անջատվել
փիծուկ—մեռած
փրցել—վերջանալ, սատկել
փոլատ—պնակ, ափսե
փոլիս—ոստիկան
փողան—փողոց, միջանցք
փողպատ—օձիք
փոշի—մոխիր
փռովա էնել—խուզարկել
փուսուլե—գրություն, տոմսակ, պահան-
ջագիր

քակել—բացել, քանդել
քանոնեք—հունվար ամիս

քասա—կավե ճաշաման
քար—օգուտ, շահ
քարխեձ—կրնկի վրայի կաշտ վերք
քեզ—կճեպ
քեղել—կճպել
քես ու քիսպաթ—դեմք, տեսք
քեսել—կպչել
քեսեր—թաղձանք
քրծ—քան
քըսա տե՛ս խըսա
քըրր—հերս, բարկություն
քըրթան—թուխս
քըրկա—ղաղգահ
քըրկա էնել—գործել, ասեղնագործել
քըրպու, քըրու, քրպու—ծանր մտած-մունքից, վշտից
քըրպուն ծոեյ—կարոտել, վշտից խելա-գարվել
քըփսել—սեղմել, դնել, լցնել
քիսա—քսակ
քիպար, քիրար—աղնիվ, երդվյալ, հա-մեստ
քիսել տե՛ս քեսել
քլալ—գունդ
քյալ օղլան—քաչալ, ճաղատ տղա
քյահա—տանուտեր, գյուղապետ
քյան ու մաքյան—տոհմ, ծագում
քյավել—քաշել, ձգել
քյար տե՛ս քար
քող—փոքր գոմ, հավանոց
քոխ—հյուղ
քոմ—խումբ
քոմել—հավաքել
քոմուր—ածուխ
քոշա—անկյուն
քոշկ, քոշկ ու սարա—պալատ
քոչար—քոչվոր
քոռախաղ—պատահական
քոփաք—ծեր շուն
քրամիթ—աղյուս
քսա—քսակ
քուլակ—դույլ
քուլֆաթ—ընտանիք
քունջ—անկյուն
քուֆր—հայհոյանք

օդի—այստեղ
օղոր—ծուռ
օլախ—գրաստ
օլըրտել—գրոսնել, ման գալ
օլոր—մյուս, հաջորդ
օլում-դոշակ—մահվան մահիճ
օղմկել—հենվել
օղյաթ—փորձանք
օղորդ, օղորթ—ճշմարիտ
օղուլ—որդի
օնիկիլար, օնիքիլար—տասներկու վեզիր-ներ
օսիաթ, օսյաթ—կտակ
օսլով—կամաց
օրթալախ, օրթալուխ—մեջտեղ
օրթան—մեջտեղը
օրթանշի—միջնեկ
օրտու—բանակ, զորք

ֆուխաթ—բայց, սակայն, միայն
ֆախիր-ֆուխարա—խեղճ ու կրակ
ֆայդա, ֆայտա—միջոց, օգնություն
ֆանըր—լապտեր
ֆարասաթ—խելացի, ուշիմ
ֆարաղաթ—գոհություն
ֆարման—հրաման, հրովարտակ
ֆընջան—գավաթ
ֆըռանկեն կողպեք—սնդուկի մասը, կա-փարիչը
ֆըռթոնե—փոթորիկ
ֆըռոն—փուռ
ֆըրղուն—ռայլ
ֆըրղել—ցրվել
ֆիղա—խնդիրք
ֆիլ—փիղ
ֆիսթան—շրջազգեստ
ֆըռթոնա տե՛ս ֆըռթոնե
ֆուխարա—աղքատ, թշվառ
ֆըրել—մտածել